Xalq qəzeti.- 2024.- 5 aprel, № 70.- S.10.

“Tamaşaçı şoudan bezib...”

Sənətdə yalnız onun fədaisi kimi uğur qazanmaq olar. Bunu peşəkarlar deyiblər – həmsöhbətim də belə düşünür. Onun fikrincə, sənətə məhəbbəti digər bütün sevgiləri üstələyəndə insan sənətkar ola bilər. Beləliklə, müsahibimiz Xalq artisti Naibə Allahverdiyevadır.

– Azərbaycan qadını və səhnə. Bir əsr əvvələ qayıtsaq, qadın rollarını kişilərin oynadığı ölkəmizdə vəziyyət indi çox dəyişib. Lakin bu gün də səhnənin qadın yeri olmadığını düşünənlər az deyil. Necə oldu ki, bu baxışlar altında tiflisli bir qızcığaz Azərbaycana gəlib Xalq artirsi oldu?

– Azərbaycanda mədəni inqilab qadınların səhnəyə də yolunu maneələrdən azad edib. Qadınlar səhnəmizi birdəfəlik fəth ediblər.

– Mənim bu sənətə uşaqlıqdan həvəsim olub. Hələ özüm də anlamırdım ki, bu nadir, amma televizorda bir kinonu ötürməzdim, hamısına baxırdım. Sonra da o filmlərdən xoşuma gələn obrazları yamsılayır, özümü onların yerində görürdüm. Bəzən anamın paltarlarından səhnə geyimi düzəldib çıxıb həyətdə səhnə qururdum, bir də görürdüm ki, qonşulardan xeyli tamaşaçım var. İnsanlar maraq göstərdikcə mən bir az da həvəslənirdim.

O vaxt hind filmləri çox dəbdə idi, əsasən onların obrazlarını yaratmağa çalışırdım, karandaşla özümə bığ çəkib kişi rollarını oynayırdım. Həyətdəki oturacaqlar mənim səhnəm idi. Görünür, taleyim belədir, özümdən asılı olmadan bu yolu seçmişəm. Ona görə də, kimsə mane ola bilməzdi, istiqamət səhnəyə doğru idi. Bakıya gəldim və indiki Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin aktyorluq fakültəsinə qəbul olundum.

– Sənət müəllimləriniz sizə nə verdilər və siz onlara nə qaytardınız?

– Aktyor üçün məktəb çox önəmlidir. Yaxşı sənət müəllimlərim olub. Səhnə danışığından çox ciddi, tələbkar sənətkar Xalq artistimiz Mikayıl Mirzədən dərs almışam. Dedikləri indiyə qədər yadımdadır. Deyirdi ki, aktyor əlçatmaz olmalıdır, kənardan ona baxırlar və davranışı başqalarına nümunədir: “Bizim sənətimiz zərgər dəqiqliyini sevir. Başqa bir insanın həyatını oynayanda özünü tamam unudub, həmin adam olmalısan. Amma, bu o demək deyil ki, Otellasansa Dezdemonanı həqiqətdə boğmalısan”.

Stanislavski deyirdi ki, tamaşaçı sənə inanmalıdır, inanmırsa, deməli, sən aktyor deyilsən. Mikayıl Mirzə onun sözünün üstündən bizə anladırdı ki, Dezdemonanı, həqiqətən, boğmursan, amma tamaşaçı elə zənn etməlidir ki, sən onu boğdun. Onu buna inandırmalısan. Oynadığın obraz sənin içindən keçməlidir.

Rauf və Zəminə Hacıyevlərdən, Məryəm Əlizadədən dərs almışam. Onlar bizə çox şey verdilər. Biz onlara nə verdik, onu demək bir az çətindir. Düşünürəm ki, bizi səhnədə görüb alqışlayıblarsa, deməli, biz də onlara ən azı, fəxarət hissi yaşatmışıq. Bizə verdiklərini səhnədən onlara yaxşı emosiya kimi ötürmüşük.

– İlk rolunuz, başlanğıc uğurunuz?

– İlk rolum Naxçıvan teatrında olub, çünki universiteti bitirdikdən sonra təyinatla ora göndərilmişdim. A.Dudarevin “Astana” pyesinin tamaşasında baş rol olan Alina obrazı ilə ilk dəfə səhnəyə çıxmışam. Tamaşanın rejissoru Əliqismət Lalayev idi, çox uğurlu alındı.

Naxçıvan əhalisi çox teatraldır, biletlər hamısı satılırdı. Hər tamaşa anşlaqla keçirdi. O teatrda 2 il ərzində yaxşı obrazlar oynadım. Sonra Bakıya qayıtdım , düşündüm ki, burada tez tanınaram, amma teatrlarda mənə iş vermədilər. Dəmir yolu kitabxanasında kitabxanaçı işləməli oldum. Bir müddət sonra Gənc Tamaşaçılar Teatrına inzibatçı kimi işə götürdülər. Yəni biletləri aparıb müəssisələrdə satırdım. Bəzən də hardasa unudub qoyurdum, sonra maaşımdan cərimə ödəməli olurdum, çünki sevmədiyim işlə məşğul idim. Mən peşəkar artist kimi bilet satmalı deyildim, səhnədə olmalı idim.

Bir dəfə o vaxtkı teatr rəhbəri mənə dedi ki, nə vaxta qədər ac pişik ətə baxan kimi, buradan durub səhnəyə baxacaqsan? Çox pis oldum, məni işə götürmürdü axı. Heç bilmədən dilimdən çıxdı ki, cücəni payızda sayarlar, vaxt gələr mən bu səhnədə baş rolları oynayaram... O söhbətdən sonra getdim Mədəniyyət Nazirliyinə, o vaxtkı nazir Polad Bülbüloğlu ilə görüşdüm. Gənc Tamaşaçılar Teatrına vakansiya ayrıldı, məni keçirdilər ştata. Ondan sonra da xeyli vaxt mənə rol vermədilər.

Bir gün Ağaxan Salmanlı dedi ki, bu qızın yaxşı fakturası var, eşitmişəm Naxçıvan teatrında yaxşı rollar oynayıb, buna bir rol verək, görək necə oynayır. Onun quruluşunda “O da mənəm, bu da mənəm” tamaşasında oynadım, premyerada hamı obrazımı təriflədi və bununla da teatrda yolum açıldı. Çox tələtümlü sənət yolum olub. Tele-tamaşada adi bir katibə rolu ilə məşhurlaşdım.

– Elə bu məsələnin üzərinə gəlirdim, sizə ən çox populyarlıq qazandıran rolunuz hansı olub?

– Azərbaycan televiziyasında Şərif Qurbanəliyevin quruluş verdiyi “Yarımştat” tamaşasındakı Tomka obrazı. Tamaşa axşam efirə getdi, səhər metroda hamı mənə baxıb pıçıldaşırdı. Biri deyirdi axşam tamaşada olan qızdır? O birisi cavab verirdi ki, yox, onun metroda nə işi var. Bəzən mənə güclü qadın deyirlər, mənim o ifadədən xoşum gəlmir. Güclü olmaq istəmirəm, xoşbəxt qadın olmaq istəyirəm. Həmin gün də metroda çox utandım. Populyarlıq da xoşbəxtlik gətirmir...

– Hər tanınmış aktyorun arxasında istedadlı və qayğıkeş rejissor dayanır. Sizin sənət haminiz, xeyirxahınız?

– Tək bir rejissorum olmayıb, müxtəlif rejissorlarla işləmişəm. Şərif Qurbanəliyev, Ağaxan Salmanlı, Ramiz Mirzəyev, Cahangir Mehdiyev, Məhərrəm Bədirzadə, Loğman Kərimov, Nicat Kazımov. Mənim siz deyən kimi, hamim olmayıb. Obrazlarım da müxtəlif janrlıdır. Məsələn, Tamara Vəliyevanın “Mənim ağ göyərçinim” əsərinin tamaşasında faciəli ana obrazını oynamışam. “Dədə Qorqud”da Burla xatun olmuşam. Nicat Kazımov “Pəri cadu” tamaşasında mənə Şamama cadunu verdi. Çox uğurlu tamaşa oldu, festivallarda obrazım haqqında gözəl fikirlər səsləndi. İndi də Nicat Kazımovla işləyirəm.

– Teatr forumunun çağırışı və hədəflərini özünüz üçün necə seçib-ayırmısınız?

– Bizim Gənc Tamaşaçılar Teatrında yaxşı əsərlər hazırlanır. Gözəl də kollektivimiz var və onlar sənət fədailəridir. Bu yaxınlarda “Kod adı VXA” tamaşası çox böyük uğur qazandı. Bizim işimiz teatrdır, sənətdir, fədakarlarıq. Bu fədakarlığın nəticəsində artıq tamaşaçı teatra qayıdıb. Mənim yubiley gecəmə bütün biletlər satılmışdı. Tamaşaçı kassaya gəlib bilet alır. Onu sənət maraqlandırır, şoudan bezib. Bir o qalır ki, sənət adamlarına bir az həssas yanaşılsın, onların sənətlə bağlı arzuları, istəkləri nəzərə alınsın, kənarda qalmasınlar, kinoda, teatrda olsunlar. Məndən çox soruşurlar ki, niyə seriallarda yoxsunuz? Cavab verə bilmirəm. Serialların səviyyəsi, verilən qonorar məni qane etsə, əlbəttə, çəkilərəm.

– Teletamaşalarda da maraqlı obrazlarınız var. Amma kinoda da bəxtiniz gətirib demək olmaz.

– Rusiyada bir filmə çəkildim, dedilər ki, sizin gözləriniz kino ekranını tutur, oynamağınıza ehtiyac yoxdur. Soruşdular ki, yəqin, sizin kinoya çəkilməkdən boş vaxtınız olmur? Amma demək olar ki, kinoya çəkilməmişəm. Halbuki, kino fakturam var, hansı janrda desəniz, oynayaram. Yubileyimdə 20 dəqiqədə 5 janrda rol yaratdım. İstəyirəm daha gözəl obrazlar oynayım.

– Xalq artisti, prezident mükafatçısısınız, 60 yaşın yüksəkliyindən baxanda hansı mənzərə görünür?

– Hələ də təzadla dolu davam edən bir həyat görürəm. Yaşımı hiss etmirəm. Bilmirəm necə oldu ki, 60 il keçdi. Mənim içimdən bir uşaq Tiflisdən Bakıya boylanır. Qəlbim, ruhum sevgi ilə doludur. Hər kəsi, dünyanı sevirəm.

Söhbətləşdi:
Ramilə QURBANLI
XQ